

Institut
za etnologiju
i folkloristiku

TRIBINA IEF-a

U KNJIŽNICI INSTITUTA ZA
ETNOLOGIJU I FOLKLORISTIKU
(ŠUBIĆEVA 42, V. KAT)

JELENA KUPSJAK

Okrutni optimizam “pozitivnog” mentalnog zdravlja

utorak
14.
lipnja
2022.

u 13.00
sati

Tema mentalnog zdravlja je sveprisutna. S jedne strane, slušamo upozorenja stručnjaka i statistike koje govore da su poremećaji mentalnog zdravlja u porastu na lokalnoj i globalnoj razini. S druge strane, slušamo o važnosti zaštite i održavanja mentalnog zdravlja. Ove dvije diskurzivne linije slijede konceptualno viđenje mentalnog zdravlja koje se posljednjih deset godina pojavljuje u hrvatskim javnozdravstvenim politikama i čini distinkciju između “negativnog” i “pozitivnog” mentalnog zdravlja. “Negativno” pritom okuplja sve što ulazi u spektar medicinskih klasifikacija, kliničkih dijagnoza, socijalno-pravnih kategorizacija i patologije, dok se “pozitivno” odnosi na prostor običnog i svakodnevnog održavanja poželjnog stanja mentalnog zdravlja. Negativno se izražava kao kolektivni ekonomski trošak, pozitivno kao individualno ulaganje i resurs. Ovo predavanje tematizira prakse i afektivne privrženosti “pozitivnom mentalnom zdravlju” kao onom što Lauren Berlant naziva odnosima okrutnog optimizma. Okrutni optimizam opisuje odnose koje imamo prema stvarima/objektima kojima težimo, a koji rade protiv nas – ciljeva koji su nemogući, previše mogući ili toksični. Okrutni optimizam fraza je koja upućuje na blisku lokaciju i poticaj da nastanimo i pratimo afektivne privrženosti onome što zovemo “dobar život”. Unutar ovih privrženosti subjekti pronalaze svoje mogućnosti postojanja premda je za mnoge “dobar život” zapravo “loš život”, život koji troši, haba i umrtvluje.

PREDAVAČ

JELENA KUPSJAK postdoktorandica je na Odjelu za etnologiju i antropologiju Sveučilišta u Zadru gdje predaje Uvod u etnologiju i kulturnu antropologiju, Medicinsku antropologiju i Ekonomsku antropologiju. Njezini su znanstveni i istraživački interesi fokusirani na pitanja zdravlja, brige i dobrobiti u kontekstu formalnih i neformalnih mreža skrbi i javnih politika, lokalno i globalno. Članica je uredništva *Časopisa za književnost, kulturu i književno prevođenje [SIC]* (<https://www.sic-journal.org/>) te urednica *Političkog leksikon-a pandemije* (<https://www.politicki-leksikon.com/>).